

Landskap: *Phäne* Upptecknat av: *Annette Lowesson*
 Härad: *Frösta* Adress: *Åsringe*
 Socken: *Ö. Åsringe* Berättat av: *se inne i uppl.!*
 Uppteckningsår: *1941* Född år *i*

<i>Liv av.</i>	<i>s. 1</i>	<i>bl. III: 12.</i>
<i>Vannor och sädeskovel av.</i>	<i>s. 2</i>	<i>" " : 16</i>
<i>Mejöllä av.</i>	<i>s. 3.</i>	<i>" " 18.</i>
<i>Plätade halmkär.</i>	<i>s. 4</i>	<i>" " 19.</i>
<i>Gyök.</i>	<i>s. 5-6.</i>	<i>" " 20.</i>
<i>Brödsäid.</i>	<i>s. 7.</i>	<i>" " 21.</i>
<i>Mejöllning av får o. getter.</i>	<i>s. 8.</i>	<i>" " 26.</i>
<i>Ost.</i>	<i>s. 9.</i>	<i>" " 27.</i>
<i>Smidade kär.</i>	<i>s. 10.</i>	<i>" " 33</i>
<i>Isarvade dryckeskär av trä.</i>	<i>s. 11.</i>	<i>" " 34.</i>
<i>Pyggbärning.</i>	<i>s. 12.</i>	<i>" " 38.</i>
<i>Linnvedskap.</i>	<i>s. 13</i>	<i>" " 39.</i>
<i>Träskov.</i>	<i>s. 14</i>	<i>" " 40.</i>
<i>Smide.</i>	<i>s. 15</i>	<i>" IV: 1.</i>

Skriv endast på denna sida!

Sektion III lista M: 12 Lär.

1. Skapninga söcken.
 2. Uppgifterna gäller både hemmansägare, och alla som nyttjar här.
 3. a. Di hade olika här för gräs, bladet var smalare och kortare. (här var gräsfäddla)
Till säd var bladet större. (sällic)
 - b. Skaplet var lika till bådladerna, de var endast bladet som var olika.
Di skaple som var vanligast är fig. d. på bilden.
Här funnits med blott ett handtag, men enstaka fell, ej allmänt. (bildet a)
Skaplets längd berodde helt på hur stor koren var, om liden här hade kort skaple
Där var två handtag, om liden skulle vara bra.
 - c. Liden hölls med högra handen om medersta handtaget, vänstra om översta.
Efter gamla tiden var bladet fäst vid skaplet med älskin, här om virst.
Härlar var olika typer, de berodde på vem som gjorde skapten, och olika som di vörjde sig.
Många tyckte om raka skaple, andra något svängda uppåt, nere vid bladet.
 - b. Namn på hela liden, ladjelning, olika delar, ladjeskapt, ladjelagg, ladjelänn, loured, (nere vid bl)
 - c. På den tiden här var i bruk hade di gott om här, di bant om vid ombytte på höst.
- Tiden gäller 1840-1900

Meddelare och upptecknare, Aronsson 6 nov 1941

Lett III : 12.

Aron
X

ACC. N:R. M. 4934: 1-21.

Inrikeri.	s. 16.	LUNDS UNIV. FOLKMINNES- ARKIV Btm. <u>IV</u> : 2.
Duglighetskrav.	s. 17.	" " : 4.
Daglig gångväg i äkerbrukst.	s. 18-19.	" " : 5.
Marknader.	s. 20-21.	" " : 6.

Selektion III lista N=16 Vannor och sädeskovelar.

1. Ägvinge. lsg.

2a Ett mindre ställe i Ägvinge N=18

bestående 3 kor, några tunnland åker.

Ägare Ola Jönsson, en son och dotter. Ekonomin är vanligt slag på ett litet ställe.

3a Han rensa säden, kasta, med att kasta den från ena ändan på leden till den andra. Där var träsdrag, så vinden tog i.

Det var en hännskäffa, en liten träskevel, med genombrudet handtag.

Sått anv. för att rensa rågen. flyda Rågen blev ej ren av kastningen.

4a Den skäffan, även kallad kelinthe, anv. även att äsa mjöl, eller vid utfodring av evin. (äsa till kreaturen). Den skäffan som anv. att kasta med, fick vara endast till de samma. Den skulle vara glatt så säden gled lätt. De hade ju mer än en.

6 Kasta säden brukades ju på flera ställen än detta.

Sen Ola Jönsson blev gammal övertogs stället av sonen Jöns Olsson och d. Anna.

Jöns Olsson brukar stället på samma sätt, även kasta säden.

Ola Jönsson och hustru ägde stället innan, eller omkr. 1830, i sinns ägo till 1930.

Nu i yngre bruk. Nu är här ingen rensar med att kasta, sen har jag kom till

meddelare och upptecknare Arne Lönner 6 nov. 1941.

Selektion III: 16

aw 14
Z

S. 18

Sektion III lista N: 18 Mjölklårar.

1. Boken gäller Sjöinge socken.
2. Är mest större, eller medelslora hemman.
3. a. Ja, mjöl förvarades i lårar. De var typer, som en kista, men med platt lock. Många hade en gammal kista.
- b. Annars var mjöklåren i höjst som en liten kista, smalare i botten, sidorna vidgade något, så den var bredare vid locket. I hörnerna var de spikade på varandra (kräddna) lika som på en kista, med två järn om var hörna.
- c. På locket var gängjärn som gick tvärs över locket, och långt ner på kistans botten. De var ju breda järn.
- d. Till lås var ett böjt järn som satt i locket, så lades de över en märke som satt i kistan.
4. Den kistan som såd eller mjöl förvarades i till kreatur stod i ladan. gretningakistan. Men mjölkistan med bakmjöl hade mest sin plats på loftet. Kunde även stå i ladan.

Var ansett allmänt förr, sen 1900 sållyntare.

Meddelare, upptecknare, Annette Jonsson G. nr 1941

erika

Sektion III lista M:19 Flåtade halmkärl.

1. Gäller hela Åsinge socken.
2. Större, eller medelstora ställe, med någon åker så di har egen säd.
3. Flåtade halmkorgar med handtag i var ju allmänt.

Där var di mjölet i dem, både när di baka, då från loftet och ner.

Samt till kreaturerna från kisten. Där stod även både säd och mjöl i dem.

4. En urgamal typ, med lock, fanns ju. Di var ju inte stora.

Både korgar med, och utan lock skulle vara på en halv skäppa.

Di som anv. att ha mjöl i kallades yrk, måltyrk.

På den tiden di hade förningar i form av matvaror anv di till att ha förning
er i. b. Husmän, eller torpare hade många gånger en sådan yrk med mjöl.

ett gamm. ord. Di har inte mer än de som är i skäppan.

Ett annat som di hade sådana yrke till, när di spann för mjölskäppa.

då hade di de i en yrk, där var ju målet, en halv skäppa.

Thär var visst ingen här omkring som flåta sådana. Många kom från Gäinge och
även från Gäddede h. men på marknaderna i Hörby kom sådana.

Tiden gäller 1850-1900. Halmkorgar finns ännu på gamla ställe.

Meddelare och upptecknare Amette Sönnesson 6 nov. 1941

Eti III:19

avskr.

Sektion III liata N: 20 Gröt.

1.2. Uppgifterna gäller hela sektionen, och hem av alla samhällsklasser.

3. a. Gröt har alltid varit en allmän rätt bland allmogen.

Den har ätits så gott som dagligen, när sorts gröt.

b. Gröt koktes i många olika sorter. Risgrönsgröten har ju alltid varit den förnämsta.

De var ju gillesgröten i sk. dagligt bruk, var rågmjölgröt en gammal sort som nu har
nådan eller helt försvunnit. Potatisgröt, korngryns, havregryns, potatisgryns, bovete,
senare griftgryn. Gamla sorters gröt var ärtgröt, och vallagröt (kokt av vassla)

Är all seft och frukt, och bärgröt. Även vedmjölgröt koktes.

c. Gröten fick benämn. efter anledet eller tiden. Flöttagröd, måsågröd, fåskagröd.

Risgröd, (vid födelsedag) flöttagröd, berbägröd, julagröd.

4. 7. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annelle Sonesson
Härad: Frosta Adress: Äsinge
Socken: Ö. Äsinge Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Sektion III lista M: 21 Brödsädl.

1. 2. Uppgifterna gäller hela socknen, och hem^{na} alla samhällsklasser.
3. a. Bröd har bakats av råg, korn, vete, ärtor, och i något fall vicker, och potatis.
Hvare är visst om de förekommit.
Råg och korn bakades enbart. De kunde ju blandas om di ville.
För brukades bland allmogens ofta med potatis bland mjölet.
Har även förekommit att di lagit vicker, men blott lite, som hyäls.
b. Blandning med ärtor och vicker skedd då brödsäden var knapp, och där var många personer i hemmet. På ställe som var många tjänare och barn bakades sådant.
4. Rågmjöl och korn har ju varit vanligast, även med potatis i bland.
På de senare åren har ingen blandning förekommit, utan potatis, då har många haft ibland av de skäl di tyckt om det.
Råg och vete, eller korn har ju blandats, men ej i allmänhet.
Tiden gäller 1850 även innan, och 1900.

Meddelare och upptecknare Annette Jonsson 2 nov. 1941

Botu III: 21

APM
7

Sektion 111 lista N:26 Mjölkning av får och getter.

1. Uppröckningen kan ej avses här omkring.
2. Får har varit allmänt här, men ej getter.
3. a Får har nog ej mjölkats, så att mjölken ann till människor.
- b. Getter, di som hade, di mjölkades.

Den mjölken ann tika med koryölk.

Om de var en bra get, var de ett bra mjölkdjur.

4. En fattig husman hade en get, den kunde ju lämna mjölk till dem.

Här omkring var de ätminstone säkert med getter, men längre uppråt var de allmänt.

Tiden gäller långt tillbaka, innan 1850 - 1870.

Meddelare min far, Nils Sönsson, född 1837, 14 dec. i Ideshults fr. Pst. lsg.

I hans uppväxt och även sen, hade di getter som mjölkdjur.

Uppröcknare, Olof Sönsson 7 nov. 1941

Setu III:26

Arv
2

Sektion III lista n: 27 Ost.

1. Gäller hela socknen.
2. Hemman med 8, 10 kor, ett medelstort ställe.
- 3a För i tiden ostades i stor utsträckning.
De var sätonjölksost, skummjölksost, kärmjölksost. Getost, di som hade getter.
b. Di hade stora kopyrakittlar som di värmda mjölken i. ostakjela.
Di hade ju små kor av trä med små brät i bakken, ostakar, som di tryckte ostem i.
4a Ostarna lagnades, sen såldes di hemma några, till husets eget behov gick ju åt en del.
7 Hörby såldes mycken ost. Så var här ju smörhandlare som körde till Malmö.
var seka, di köpte ost som di tog med sig.
b. Di osta ju inte utan om semesteren mest i juli, augusti. Ostarna som tillhörde ostlön.
Ett gammalt bruk som var på 60, 70 talet, att då när gifte sig kom stäket med var sin ost. De var ju av dem som hade när ost. (bland hemmansegare)
c. En förändring har skett sen mejerierna kom så i gång, och ost i handeln.
Men här är ju många som ostar för eget bruk.
Tiden för osttillverkning kan ej sägas, den var innan 1850 och dessåven sen 1900.
Meddelare många gamla.

Upptecknare. Annette Loneson 7 nov. 1941

Seu III :27

Arv
B

Sektion III lista N: 33 Smidade kärh.

1 2 Beskr. gäller hela socknen, även bygden.

3a Enligt gamlas uppgift skall ha funnits smidade kärh.

b. Vid stora familjefester, där dracks bälter, var de i smidade kärh, som stod på bordet. De skulle vara stora skålar med handtag, fint smidade.

c. Även mindre skall ha funnits, med fot. Antagligen som en kalle.

4a. I senare tid har funnits smidade kärh som env. till annat.

Små kärh med fot som env. som också kall, och andra skålar något större.

Fina skålar med kakor i.

b. De skulle vara finsnickare som tillverkat dem, en del köptes på marknad.

Tiden för dryckeskärten är långt tillbaka, visst en tiden.

Tiden för kärh av annan art har varit i bruk till 1900.

Meddelare gamla i orden.

Upprättare Annette Jonsson 8 nov. 1941

6th III: 33

Amn
JA

Selektion III lista M=34. Svarvade dygteskärl av trä.

Selektion III: 34

1. Götter hela bygden.

2. Beskr. Sjöunge by.

3 a. Svarvade träskålar hos am.

b. De voro runda, som fig. 57, men ej med ersatser. De voro släta i kanterna.

Der var två små handtag. Där var både större och mindre.

Även mindre, utan handtag. De kallades koppa.

3 Skålar med ett litet rakt handtag var även.

4 a. De förestämde ems att mala senap i senäpprakäpp.

Den ems. ju även till annat dess emellan.

Alla kärten hade ju sin ems. i hus hålls bruket.

b. Den som var något händig tillverka sådana. Hemmasnickare.

c. De har ju ersatts med andra kärl innan 1900, men var ändå med.

Tiden gäller 1850-1900.

Meddelare och upptecknare: Annette Sönnersten 8 nov. 1941.

Annette
S

Sektion III lista N: 38 Ryggbärning.

Etu III : 38

1, 2 Uppgifterna gäller hela socknen.

3 a. Flera sorters ryggbärning har förekommit.

Ryggkont, som var flätad av spån, näver, eller ris, var så formad att den vila riktigt på ryggen. Den var helt flat på den sidan som låg på ryggen.

Framsidan var bågformig. Där var två remmar som gick över axeln och fästes nere i konten.

b. Ett allmänt redskap var en krokhäjra, som ett blygte var trätt på.

Så hade de häjren över axeln. På den tiden nattsäck var i bruk hängdes en säck på en häjra. En vanlig rem eller streck bandt även i en korg, eller präse, eller nattsäck som bars på ryggen, så hade de ett blygte, eller lika, både på ryggen och fram till.

4 Ett urgamalt ryggbärningsredskap var tvärpräse. De var en präse som var botten i båda ändar, så en öppning på mitten. Den hängdes över axeln.

Även de gamla skinnpräsarne, de var av skinn, i hopdragna med ett snöre. De hängdes över axeln. De är en metod som är slut långt innan 1900.

Tiden gäller före 1850 och i viss utsträckning efter 1900.

Meddelare och upptecknare, Annette Sönnesson 8 nov. 1941

avsk.

Sektion III lista N: 39 Linneds kyrka.

Stu III: 39

1. Uppgifterna gäller hela socknen.
 2. Gäller både större och mindre ställe.
 3. a. Förarbete linet har alltså skett med brytning på bräkor.
 1. brytslugan hade di, om de var ett stort ställe så di hade mycket lin, flera bräkor.
 - b. De var i typ en låda, en smal sämna, som var ställd på ben.
 - i. den sämnan lades linet, som bräks med en tryck.
 - De var en smal bräda försedd med ett handtag orange, som trycktes ner.
 4. a. Efter brytningen skulle linet skäktas.
 - b. Skäktträ var i form som ett svärd, svängt, med i skuret handtag.
- Till skäkningen hörde skäktfot som linet hängdes på när di arbete med skäktträ. Skäktfod, skäkteträ som skulle de häcklas.
- De är en sed som är urgamal.
- Tiden är innan 1880, och efter 1900 i enstaka fall.

Meddelare gamla som varit med vid brytning.

Upptecknare. Annette Loneson 8 nov 1991.

ack.

Sektion III lista n: 40 Träskor.

1. 2. Uppgifterna gäller hela socknen, alla samhällsklasser.
3. a. Träskor har beg. alltid i stor utsträckning bland allmog, en alla, både förmögna och mindre.
- b. De vara av trä, helst av, har förekommit även björke, men sädesart. De vara urhållade, så där var både överläder och bakstycke.
- c. Den äldsta typen var helt av trä, med en bleckjor om överlädet.
- d. kallades joraskor, slidesträskor.
4. Conkring 20, 80 satet börja bli med piudest.
- Tullen börjar endast enkelt läder fäst på över vristen, men sen syddes de dubbel, och stappades med svinhår, som fästes även vristen.
6. En fullständig beskr. om träskor finns i landsmålarhvet.
- Sen 1900 har de mer övergått till tafflor, finns blott enstaka nu som har träskor.
- Tiden gäller före 1850 - 1900.

Meddelare och upptecknare.

Annette Jonsson 10 nov. 1941

Seku III : 40

avsk

Sektion IV lista nr 1 Smide.

- 1,2 Uppgifterna gäller hela socknen.
- 3a Här har alltid varit gott om smedjer. En i var by i hela socknen.
- 1 Äppinge var på 70, 80 talet två smedjer fött i hop.
- 6 Alla smederna vare självatändiga, de var deras egna smedjer.
- De var ju yksesmeder, fast där kunde ju vara skillnad på skicklighet.
- 9 Bönderna tog ju dit smide, de var endast tillfälligt om de hjälpte till.
- Smederna smidde vad bönderna i allmänhet skulle ha smitt.
- 4a Här fanns ju, och finns ännu bönder som har inrättat en smedja i gården, så han smider för eget bruk. Några större arbeten är det inte.
- 6 Den bonden har ju något varit i smedja förut, men är ingen yksesmed.
- 5a De egentlige yksesmederna var där när som hade ett rätt lantbruk och sålde om, ett par kor, och smädjur.
- 6 En och annan gammal smed var ansevärd, när hade varit gårdsmed först. När kunde vara specialist i att skra, men en annan i att smida eggjärn.

Tiden gäller före 1850 - 1950

Meddelares gamla i orten

Uppräknare Amette Larsson.

Seku IV: 1

Sektion IV lista nr 2 Snickeri

Btu IV : 2

1. Uppgifterna gäller hela socknen.
2. Bänder, med stora, eller små lantbruk.
3. a. Många bänder har varit kunniga i snickeri. De var både bänder som hade stora hemman, och småbänder. De kunde själv göra allt som behövdes inom hemmet. Bänder hade ju alltid en huggelod som de hade verktyg i, och som de använde som aniskar-
lod. Där kunde de snickra de nödvändigaste.
b. Småbänder som var kunniga i snickeri kunde vid sidan om jordbruket snickra något till andra.
c. Men däremot fanns de bänder som inte kunde något, utan de minsta redskaps-
som skulle lagas fick de ta till annan snick.
4. a. På gårdar fanns ju anställdt huggedräng. Han hade huggelod som gården höll.
b. Många sådana har sen satt sig ner i byggena som egen aniskare.
c. Här har alltid funnits någon snickare som varit yrkesniskare som arbetat till allmogens, på egen verkstad. De har dels genom egen skicklighet ärat sig, dels varit hos någon yrkesniskare som hjälps eller vid någon herrgård.

Tiden gäller 1850-1900. Någon större ändring har ej skett sen 1900

Meddelare och upptecknare. Osmette Soneson 10 nov. 1941

Sektion I V lieta n: 4 Duglighetskrav.

- 1, 2 Gäller hela socknen, och ynglingar av alla samhällsklasser.
- 3 a En yngling som skulle anses vara fullt duglig i praktiskt arbete, efter gamla tiders mättnad. Skulle vara framläst konfirmerad, vara läs, och skrivkunnig.
- (De var ju inte allmänt) Samt kunna räkna så mycket, som ett gammalt var känne vänna se. skida sina egna affärer. Den skulle vara så pass kunnig så han kunde skickas uttalat att reda ärenden och handla, på egen hand.
- b En yngling som skulle vara fullt duglig i lantbruk, skulle som första fodran kunna köra ett par hästar. Han skulle också kunna ta en mällesäck och bära. Han skulle även kunna hantera en lie, följa de större, äldre med skärerna samt kunna sätta egg på tien. Han skulle även kunna välta ett lass.
- Även vid inåkning kunna köra lass, och lassa på, och av lika fäst som andra.
- Han skulle s. k. följa de äldre i arbetet. Han skulle kunna handera vilket redskap som helst.
- 4 En gammal sed, var att drängen skulle alltid vid måltiderna skära bröd till hela familjen. Kunde han inte de, var han inte vass. De här ju omsona förändrats. Sen 1900 har ju sådant ändrats, de blir i regel inte fodrade på sådana prov.

Tiden gäller långt tillbaka, innan 1850-1900

Meddelare gamla i orten. Upprättnare och utgivare Sonen 10 nov 1911

Stu IV: 4

Sektion IV lista n:5 Daglig gångväg i åkerbruket.

1 Beskr. gätter Sjöunge by.

2 Ett hemman n:7 Sjöunge. ägare Cla. Nilsson, ärft. i flera led.

3 a. De hemmanet hade ägarna sträckt från gränsen till Höinge, och i norr till Hyle gräns. Han nog räknas 5 km i längd.

b. Di pröfna, att om di skulle först i skogen, mot Höinge gräns, och sen gå därifrån upp i häjarna mot Hyle, var de dagsverke nog.

c. Omkr. 30 år sen och förut, hade di vaktpojke som om morgnarna skulle hämta korna från fäladen som var mot Hyle, och hem så tidigt så di blev mjölkade till mjölkstajken kom.

4 a. Vilken av ägarna i yttersta gränsen som di skulle gå till på arbete kunde di inte gå mer än åtminstone 2 gånger om dagen fram och tillbaka, om di skulle hinna med något.

b. De beredde på vad arbete som utfördes, när gång kunde di åka.

c. Om en kunde skulle gå över hemmansdelen för dagen räddde han inte med mer.

5 När sträcken var 5 km i längd. På andra hållet mot Säterup var en fälad, omkr. 3 km dit. Lade räknat torvmassan som var längre till.

Jag har själv arbetat på de stället i 20 år så jag har gått sträckerna.

Hemmanet i andras ägo sen 1920. Meddelare, upptecknare Annette Loresson 11 nov. 1941

Seku IV :5

12 Styringe by. Ägarna tillhörande N: 6, 7.

3a Di hemman på n: 6, 7 har ägar från byn. Skifte, skogs, och ängs mer vid Hårby gräs
samt rörmessa skifte mot Benaryn.

b. Till var av de utskiften tar de en halv timme att gå.

c. Di har alltid kört när di skall till rörmessen. (nu m. cyklar)

4a Hemägarne, om en bonde skall gå under vår, eller sködarbete omkring
tar de nog en timme. Förutom utskiften som tar mer.

b. Sammanräknade längden, till utskiften en halv tim. dit, en halv om igen.

Hemägarne i kring alla, en timme. Till rörmessen en halv dit, en halv om igen.

Om han så skall driva korna någon gång till fjäladen tar de nog en tim omk.

c. Om han så skall behöva gå till något skifte mer än en gång om dagen blir
de ju mer.

Om han skall söka efter kreaturen på fjäladen som är ovisad, och får gå kring den
flera gånger har han gått en hel mil. Skall han så i utskiftet och så för dagen
har han gått ett par mil.

nu har ju förändring skett så di cyklar, di går inte di räknar för mycket tid ut på

Tiden gäller 1850-1900 även något senare.

Meddelare, uppdragsmäst. Annette Larsson 11 nov. 1941

Estu IV : 5

Sektion 1 V lista N: 6 Marknader.

1. Uppgifterna gäller Hörby, och kringliggande orter.

2. Hörby stormarknad i gamla tiden.

3. a. Hörby har ju från urgamla tid varit stor marknadsplats.

b. På 50 till 80 talet var där mycket litet bebyggt, blott några handelsbodar.

Där var, som är ännu, gamla torg, nya torg, kotorget, hästetorget.

Där som järnvägstationen nu är, där var platsen för alla nöjen.

Senare blev särskild nöjesplats.

c. Marknader har alltid hållits första torsdagen i varje månad.

Men stormarknaden har ju varit julmarknaden. Även april har räknats till de något större, samt julmarknaden.

4. Där sålufördes allt som nästan finns. Idchandelns var ju livlig först, i tidig morgon.

Så gris-handeln, ägg, och smör, och ost, togs för i stor utsträckning.

Det var ju ortsbefolkningen som kom med det, även fjäderfä och annat vitt.

Trädgårdssalster, och jordbruksprodukter. Haremett, och kakeljäringer, brödsagrar.

Silladjaringer, slaktare, i mängder. Mitt för gamla torg var gamla gäsgivargården,

där såldes brännvin i öppenvis.

Intill gäsgivargården var Raskens rike, även kallad haddan. (buren)

Et. IV : 6

2

- b. På nya torget var slöjdetsteden av alla slag. Där var laggkärl, stegar, liar, korgar, råskor, Leksaker. Där var både Gjöinge och från Gärds som sålde förde, varor.
Men även från bygderna kring Hörby. Där var av handlarne i Hörby som hade stånd på torget om marknaden. Så var ju skivorna stånden med allt möjligt som fanns. I gamla tiden var en hel rad med häringar från Gjöinge som sålde, förklade och nyskriver i de allra vackraste mönster, hemvävda täcke, och schalar. Hårby byture och hästhandlare. Hästhandlarna var alltid sist på dagen.
c. Till marknaden kom stämningarna till stormarknaderna folk från alla orter. I från både Gjöinge, Gärds, och Färs.
d. De marknader som både allmoget, och i synnerhet krämmers besökade var utom Hörby, Hårik, Ljöbo, Söndals. De som handlade med kreatur drog ändå till Åsby.
Ett befolkningen här, har brukat resa till Hårik och Ljöbo till de stora marknaderna. Så har de ju i stället kommit till Hörby marknad.
e. Många berättelser finns ju om Hörby marknad. Det finns en del i landsmålsarkivet.

Tiden gäller 1850-1900 och även nu.

Meddelare och upptecknare Annette Lomén 11 nov. 1941